

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 4Csp/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8622200290
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2022:8622200290.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu Y. úverová banka, a.s., so sídlom H. X. 1, XXX XX L., A.: XX XXX XXX právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Gallo s.r.o., so sídlom Jilemnického 30, 036 01 Martin proti žalovanej U. O., nar. XX.XX.XXXX, H. XXX/XX, XXX XX R. o zaplatenie XXX,XX eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 211,98 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 211,98 eur od 21.10.2019 do zaplatenia v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žiadna zo strán n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa XX.XX.XXXX sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu XXX,XX eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 27.07.2019 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Žalobu odôvodňoval tým, že na základe zlúčenia je právnym nástupcom spoločnosti M. O. P., a.s., ktorá so žalovanou uzatvorila dňa XX.XX.XXXX zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX na základe ktorej poskytla žalovanej pôžičku vo výške XXX,XX eur na kúpu spotrebného tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve tak, že kúpna cena tovaru bola XXX,XX eur, žalovaná pri podpise zmluvy nehradila žiadnu akontáciu, na celú kúpnu cenu bola jej poskytnutá pôžička- viazaný spotrebiteľský úver. Pôžičku mala žalovaná podľa tvrdenia v žalobe splácať v pravidelných 34

-2-

4Csp/4/2022

mesačných splátkach v sume 30,-eur až do celkovej sumy pôžičky vo výške 1.020,-eur. Tvrdil, že do dňa podania žaloby žalovaná na vrátenie pôžičky zaplatila sumu 600,-eur a keďže porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku jednotlivými splátkami riadne a včas, dňa 26.05.2019 ju žalobca vyzval listom - predžalobnou upomienkou k úhrade dlžných splátok a upozornil ju, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatniť. Keďže k úhrade dlžných splátok podľa tvrdenia v žalobe nedošlo, dňa 19.07.2019 žalobca úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 21.07.2019- oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, pričom žalovaná dlžné splátky neuhradila a jej dlh ku dňu podania žaloby predstavuje 402,71 eur. Podľa žalobcovho tvrdenia v žalobe, k zosplatneniu došlo v súlade s článkom 8.2 zmluvných podmienok, po márnom uplynutí dostatočne dlhej lehoty na plnenie a to vo vzťahu k splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením.

2. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil Zmluvu o pôžičke a Zmluvné podmienky, prehľad splátok a úhrad, predžalobnú upomienku s doručenkou a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (bez doručenky).

3. Žalovaná sa k žalobe, ktorá jej spolu s prílohami a výzvou vyjadriť sa k nej do vlastných rúk doručená bola dňa 25.03.2022 písomne nevyjadrila.

4. Nakoľko hodnota tohto spotrebiteľského sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,-eur, skutkové tvrdenia strán neboli sporné, pričom prejednávany spor, v ktorom išlo iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci bolo možné rozhodnúť len na základe predložených listinných dôkazov, súd v súlade s ust. § 297 písm. b) CSP spor prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26.04.2022, miesto a čas jeho verejného vyhlásenia boli v súlade s ust. § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením dňa 19.04.2022 a súčasne na webovej stránke súdu na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti SR. Strany sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

5. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom, keďže vykonanie žiadneho z nich nebolo žalovanou namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a sama žalovaná žiadne dôkazy nenavrhol, obsahom odpovede na lustráciu žalovanej v Registri obyvateľov SR a zistil tento skutkový stav:

6. Žalovaná, ktorej žaloba bola riadne doručená nepoprela skutkové tvrdenie žalobcu o uzavretí zmluvy a poskytnutí jej tam uvedenej sumy peňažných prostriedkov, toto preto súd v súlade s ust. § 151 ods. 1 CSP považoval za nesporné. Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere predloženej žalobcom (čl. 12 až 15 spisu) spolu so Zmluvou o poskytovaní služieb zo dňa 06.06.2017 súd zistil, že obchodná spoločnosť M. O. P., a.s. zastúpená sprostredkovateľom X. a.s., V. XX, L., A.: XX XXX XXX a žalovaná uzavreli písomnú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru žalovanej vo výške 811,98 eur za účelom úhrady kúpnej ceny za žalovanou kupovaný tovar- čiernu techniku- LG XX LH. Kúpna cena tovaru bola 811,98 eur, žalovaná z nej nehradila žiadnu akontáciu, na zaplatenie celej kúpnej ceny vo výške 811,98 eur bol jej poskytnutý úver. Žalovaná mala tento úver podľa zmluvy splatiť 34 mesačnými splátkami vo výške 30,-eur splatnými vždy k 20. dňu v mesiaci s prvou splátkou splatnou dňa 20.07.2017, pričom v zmluve je uvedené, že celková suma je 1.020,-eur, celkové náklady spotrebiteľa že sú 208,02 eur. Termín konečnej splatnosti bol dňa 20.04.2020. Súčet žalovanej poskytnutej sumy 811,98 eur

-3- 4Csp/4/2022

a celkových nákladov spotrebiteľa 208,02 eur zodpovedá sume uvedenej ako celková suma, t.j. sume 1.020,-eur. Ročná úroková sadzba uvedená v zmluve bola 18,05 % s tým, že ide o sadzbu fixnú, ako RPMN je tam uvedené 18,05 % a priemerná hodnota RPMN 10,94 %. Ako spôsob úhrady splátok je v zmluve uvedené - poštovou poukážkou. Na spodnej časti formulára zmluvy je uvedené, že zmluva bola podpísaná dňa 06.06.2017 o 15:50 hod.

7. Vo formulári zmluvy je v úvodnej časti obsahujúcej údaje o klientovi uvedené, že žalovaná predkladala pri jej uzavretí ako doklady len občiansky preukaz. Je tam uvedené, že je vydatá, že nemá žiadne nezaopatrené dieťa a žiadnu vyživovaciu povinnosť, že býva vo vlastnom byte/dome a že je zamestnaná. V časti obsahujúcej údaje o zamestnávateľovi je uvedené, že od 11/2016 je zamestnaná u zamestnávateľa E. L.-R. FO. Ako čistý mesačný príjem je tam uvedené : 378,10 eur. Potom sú tam políčka pre vyplnenie údajov o výške mesačných finančných výdavkov (napr. splátky úverov, hypoték, lízingov) kde je uvedené, že tie sú 0,-eur a kolónka pre uvedenie iných mesačných výdavkov žalovanej (napr. náklady na SIPO, bývanie, telefón a pod.) kde je uvedené že tie sú vo výške 0,-eur. Prázdna je aj kolónka pre uvedenie čistého mesačného príjmu manžela. Uvedené je, že predložené boli výplatné pásky za posledné 2 mesiace.

8. Priamo z obsahu zmluvy nevyplýva, žeby od žalovanej bolo vyžadované dokladovanie jej ostatných pomerov (výdavky, rodinný stav, vyživovacie povinnosti) nejakými dokumentmi a dôkazmi, zmluva na žiadne takéto dokumenty neodkazuje ani ich nespomína. V zmluve sa uvádza len to (časť Vyhlásenie klienta) - že uzatvorením tejto zmluvy klient prehlasuje, že všetky vyššie uvedené údaje týkajúce sa klienta sú úplné a pravdivé a berie na vedomie, že spoločnosť je oprávnená si overiť tieto údaje za účelom posúdenia schopnosti splácať spotrebiteľský úver a zistenia ďalších informácií, ktoré bude považovať v súvislosti so schválením tejto zmluvy za nevyhnutné.

9. Z prehľadu splátok a úhrad k úverovej zmluve číslo XXXXXXXX predloženého žalobcom súd zistil, že je tam priestor pre zaznamenávanie dátumov a výšky úhrad splátok úveru žalovanou, pričom z neho vyplýva, že žalovanej bolo v období od 20.07.2017 do 20.06.2019 k zaplateniu predpísaných 24 splátok po 30,-eur, táto uhradila 20 splátok po 30,-eur, a to v období od 18.07.2017 do 19.09.2018, potom nehradila nič. V prehľade je zaznamenané zosplatenie úveru dňa 19.07.2019. Z uvedeného prehľadu tiež vyplýva, že žalovanej boli vyúčtované k zaplateniu tiež „pokuty“ vo výške spolu 44,80 eur, ktoré žalobca v žalobe si neuplatnil.

10. Listom označeným ako „predžalobná upomienka“ zo dňa 26.05.2019, ktorý podľa doručky na čl.21 spisu žalovaná neprevzala si v odbernej lehote žalobca žalovanej oznamoval, že na zmluve zo dňa 06.06.2017 eviduje nedoplatok na splátkach v celkovej výške 90,-eur, ktorý žiada bezodkladne uhradiť s tým, že ak do 05.07.2019 nedôjde k úhrade, bude oprávnený úver zosplatiť. Listom označeným ako Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (čl.22 spisu) zo dňa 21.07.2019 žalobca žalovanej oznamoval, že jej dlh z úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu naraz s tým, že dlžná suma je 402,76 eur.

11. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalobou uplatneného nároku, bolo potrebné vychádzať z toho, že obchodná spoločnosť M. O. P., a.s. ktorá bola pôvodným veriteľom v úverovom vzťahu so žalovanou je obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri bolo poskytovanie úverov

-4-

4Csp/4/2022

z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom. Predmetom zmluvy, ako je to v nej aj výslovne uvedené bolo dojednanie viazaného spotrebiteľského úveru, jednalo sa o spotrebiteľský úver, preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

12. Vzhľadom na ust. § 54a Občianskeho zákonníka účinné od 5.12.2018 zaoberal sa súd najskôr otázkou, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy možno tu vymáhať, teda či nie je premlčané, pričom zistil že premlčané nie je.

13. Podľa § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110).

14. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

15. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

16. Vychádzajúc zo skutočnosti, že dohodnuté bolo plnenie v mesačných splátkach po 30,-eur splatných od 20.07.2017 vždy k 20 dňu v mesiaci, pričom žalovaná zaplatila 20 splátok (z ktorých posledná uhradená splátka splatná bola dňa 20.2.2019) a žaloba bola podaná dňa 21.02.2022, je zrejmé, že prvou nezaplatenou splátkou, pre nesplnenie ktorej sa najskôr mohol stať zročným celý dlh je splátka splatná dňa 20.03.2019, teda splátka za marec 2019. Preto žaloba bola dňa 21.02.2022 podaná pred uplynutím trojročnej premlčacej doby a právo žalobcu ani v časti premlčané nie je. Žalobe však nebolo možné vyhovieť v celom rozsahu, lebo podľa názoru súdu jednalo sa v danom prípade o bezúročný a bezpoplatkový úver.

17. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu ku dňu uzavretia zmluvy 06.06.2017 (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 15 ods.1 uvedeného zákona zmluva o viazanom spotrebiteľskom úvere je zmluva o spotrebiteľskom úvere, v ktorej sa dojednáva spotrebiteľský úver výhradne na financovanie zmluvy o kúpe konkrétneho tovaru alebo poskytnutí konkrétnej služby, pričom tieto dve zmluvy tvoria obchodný celok.

19. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

-5-

4Csp/4/2022

20. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

22. Podľa § 7 ods.4 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>>, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

23. Podľa § 7 ods.16 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

24. Podľa § 7 ods.17 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>> a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>>, a
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>>, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,17a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>> posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>>, ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>>, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

25. Podľa § 7 ods.19 a 20 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601>>, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17ta) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601>>
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a

d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

-6-

4Csp/4/2022

26. Podľa § 7 ods. 27 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601>>, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní pri posudzovaní položiek podľa odseku 20, ktoré sa použijú pri výpočte ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17ta) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601>> peňažných záväzkoch spotrebiteľa a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17ta) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601>> je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom 17td) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601>> a príjem spotrebiteľa.

27. Podľa § 7 ods. 28 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601>>, banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní pri posudzovaní príjmu spotrebiteľa zohľadňovať jeho očakávané zníženie, a to najmä z dôvodu očakávaného začatia poberania starobného dôchodku 17te) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20170601>> počas doby splácania úveru.

28. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

29. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160321>>, s) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160321>>, z) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160321>> a aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20160321>>, d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

30. Podľa § 11 ods. 2 zákona ZoSÚ v znení účinnom ku dňu 06.06.2017 ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>> sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>>.

31. Výsledky vykonaného dokazovania priviedli súd v danom prípade k záveru, že je potrebné vychádzať z fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a to jednak s poukazom na § 11 ods. 1 (pre nesprávne uvedený údaj o RPMN podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ) a tiež z dôvodu podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. V zmysle danej právnej úpravy je totiž veriteľ povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Či veriteľ túto povinnosť riadne a

v súlade so zákonom splnil musí súd rozhodujúci o žalobe veriteľa o plnenie zosplatennej istiny, úrokov a ostatného

-7-

4Csp/4/2022

príslušenstva z úveru skúmať vždy. Túto schopnosť veriteľ posudzuje predovšetkým na základe údajov o príjmoch a výdavkoch tak, ako sa to aj uvádza v § 11 ods. 2. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je teda kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť a overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Pokiaľ však veriteľ takto nepostupuje, zákonodarcu jasne zadefinoval jeho počínanie ako hrubé porušenie povinnosti a z toho vyvodil sankciu vo forme bezúročnosti a bezplatkovosti úveru.

32. Vzhľadom na jasnú, jednoduchú a zrozumiteľnú zákonnú úpravu v § 7 a § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch je povinnosťou každého žalobcu domáhajúceho sa žalobou nárokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ak uplatňuje nárok na úroky z úveru o ktorom súčasne tvrdí, že bol predčasne zosplatený preukázať splnenie tejto zákonnej povinnosti už pri podaní žaloby. Teda už v žalobe uviesť skutkové tvrdenia ako konkrétne bola skúmaná bonita žalovaného, s akým výsledkom (keďže je to podmienka tak vzniku nároku na úroky, ako aj pre možnosť úver platne predčasne zosplatiť) a už pri podaní takej žaloby označiť a pripojiť dôkazy na preukázanie splnenia tejto zákonnej povinnosti. Nie je povinnosťou, ale ani právom súdu, ktorý z podstaty svojho postavenia musí byť nezávislý a nestranný vyzývať žalobcu (tu zastúpeného advokátom) na predloženie ďalších takýchto dôkazov, keďže by tým zasiahol do procesnej rovnováhy a išlo by o nepripustné preferenčné zaobchádzanie, zvýhodňovanie jednej (v prípade spotrebiteľského sporu dokonca silnejšej) strany v spore. Nepredloženie týchto dôkazov totiž nie je procesným nedostatkom žaloby, ale neunesením dôkazného bremena potrebného pre úspech žalobcu v spore. V kontradiktórnom sporovom konaní kde neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena má pre žalobcu za následok stratu sporu či jeho časti nie je povinnosťou súdu žalobcu vyzývať k splneniu týchto povinností, keďže ich neunesenie nebráni pokračovaniu v konaní, lebo nejde o procesné vady žaloby, ale bráni vyhovneniu žalobe. V opačnom prípade by súd zásadu nestrannosti a rovnosti strán porušil, nakoľko by tým jednej strane pomáhal k úspechu v spore, keďže nejedná sa o odstraňovanie väd podania na ktoré dopadá § 129 CSP. Preto bolo na žalobcovi (nehovoriac o tom, že ide o profesionála v oblasti poskytovania úverov) aby už spolu so žalobou predložil všetky zákonom predpokladané dôkazy (teda vrátane výstupov z príslušnej databázy alebo registra) na preukázanie skúmania bonity s odbornou starostlivosťou, čo sa nestalo. Keďže žalobca neuviedol vôbec žiadne skutkové tvrdenia k splneniu tejto povinnosti (ako konkrétne prípadne bola plnená, s akým konkrétnym výsledkom, na základe akých dokladov a výstupov), nie je možné vychádzať ani z ich nepopretia žalovanou, keďže popierať možno len to, čo v žalobe je uvedené, a nie to, čo v nej ani náznakom uvedené nie je a na čo žalovaná nemohla ani pomyslieť, hoci to v nej, ak žalobca chcel byť v spore úspešný, uvedené bezpodmienečne byť malo.

33. Vychádzajúc zo žalobcom predložených dôkazov súd konštatuje, že v danom prípade veriteľ poskytol žalovanej úver, pričom nepreukázal, žeby mal zistenú a preverenú výšku jej výdavkov. Žalobca nepreukázal ani prihliadnutie na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. K tomu treba uviesť, že hoci si v zásade každý veriteľ môže rôzne upraviť svoje podmienky pre poskytnutie

-8-

4Csp/4/2022

úveru a je len na ňom, akú mieru podnikateľského rizika je ochotný v tejto súvislosti podstúpiť, nič to nemení na tom, že vždy a za každých okolností musí byť splnený minimálny zákonom predpísaný štandard posúdenia bonity spotrebiteľa, pričom zákon v § 11 ods.2 ZoSÚ za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>> považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom nevykonanie

čo i len jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn.3Co/153/2019, najmä bod 17 odôvodnenia rozsudku).

34. Nie je možné vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, lebo zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že náležite preveril. Nepredložil o tom vôbec žiadne dôkazy.

35. Veriteľ bol v zmysle citovanej právnej úpravy povinný použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť peňažných záväzkoch spotrebiteľa a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa.

36. Tu veriteľ nepredložil žiaden doklad, podklad, či výstup pre posúdenie z akého zdroja informácie o výdavkoch a rodinnom stave vychádzali, hoci to bolo nevyhnutné, nakoľko čestné prehlásenie o nulovej výške výdavkov žalovanej a žiadnej vyživovacej povinnosti nie je preukázaním výdavkov spotrebiteľa. Preto súd nemôže mať za preukázané dodržanie postupu preverenia výdavkov spotrebiteľa.

37. Z obsahu zmluvy sa javí, že veriteľ sa uspokojil s tvrdením spotrebiteľa o jeho nulových životných výdavkoch. Nebolo preukázané, žeby výdavky spotrebiteľa boli preverené a z čoho, z akej výšky výdavkov vychádzal veriteľ pri poskytnutí úveru. Pokiaľ ide o rodinný stav, v zmluve je uvedené, že žalovaná je vydatá a že nemá žiadne nezaopatrované deti a žiadnu vyživovaciu povinnosť. Z odpovede na lustráciu v Registri obyvateľov SR (§ 295 CSP) pritom vyplýva, že žalovaná v čase uzavretia zmluvy (jún 2017) mala 4 maloleté deti (vo veku 13, 11, 9 a 3 roky) a tak sa javí, že veriteľ zjavne nesprávne vychádzal z toho (čo je uvedené v zmluve, že žalovaná nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť, žiadne vyživované dieťa), pričom nie je zrejmé, ako k takému poznaniu dospel (žalobca nepredložil napr. žiadosť o úver kde by to sama žalovaná uviedla a podobne). Nič to však nemení na povinnosti veriteľa údaje o výdavkoch primeraným spôsobom overovať. Aj prípadný výpočet disponibilného príjmu žalovanej (napr. vychádzajúc zo sumy životného minima) veriteľom by tak bol nepoužiteľný, lebo nesprávne vychádzal z počtu 0 nezaopatrených detí. Keďže sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru stíha veriteľa, je to on, kto má povinnosť a zodpovednosť za to, aby riadne preveril všetky zákonom vyžadované zložky a je na ňom ako to urobí, avšak nemožno vychádzať len z vyhlásenia spotrebiteľa, lebo čestné prehlásenie nestačí, je treba vyžadovať dokladovanie pomerov preukázateľným spôsobom, ktorý zabezpečí pravdivé a úplné informácie. Je na veriteľovi aby si systém poskytovania úverov a systém vyžadovania dokladov

-9-

4Csp/4/2022

od dlžníkov vopred nastavil tak, aby tieto zákonné požiadavky splnil. Vzhľadom na uvedené nemožno konštatovať odborne starostlivý postup veriteľa pri preverení výdavkov a rodinného stavu.

38. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180101>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra. Žiadna lustrácia v registroch súdu žalobcom nebola predložená. Podľa obsahu zmluvy okrem občianskeho preukazu veriteľ od žalovanej žiadne iné doklady pri uzavretí zmluvy nežiadal, nežiadal od nej ani doklady o výdavkoch, táto mala predložiť len výplatné pásky za 2 mesiace. Vychádzanie len z aktuálneho príjmu je však vo vzťahu ku komplexnému posúdeniu bonity žalovanej nepostačujúce. Nebol produkovaný žalobcom ani jediný dôkaz o tom, že by preveril aj ďalšiu povinnú zložku, to jest výdavky žalovanej. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180501>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch. Povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť splácať spotrebiteľský úver zaťažuje veriteľa (§ 7 ods.1 ZoSÚ) a spotrebiteľ je povinný potrebné údaje veriteľovi poskytovať na žiadosť veriteľa (§ 7 ods.2 ZoSÚ), preto žalobca mal preukázať, že skutočne žiadal údaje o výdavkoch žalovanej a že tieto aj náležite preveril. Ak žalobca chcel presvedčiť súd, že náležite preveril výdavky žalovanej, a že teda preveril, či tieto skutočne sú v danej,

nulovej výške, bol povinný predložiť či označiť dôkazy z ktorých pri tomto preverení a zistení takého výsledku o výdavkoch vychádzal, čo neurobil. Ak sa veriteľ uspokojí len s tvrdením žalovanej, je to nepostačujúce, keďže nejde o náležité preverenie bonity. Žalobca teda ničím nepreukázal skutočné a reálne preverenie výdavkov žalovanej, hoci to zákon jasne vyžadoval. Súd preto vzhľadom na všetko uvedené má za to, že došlo k hrubému porušeniu povinnosti veriteľa zistiť konkrétnu výšku výdavkov, nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa. Odborná starostlivosť jasne predpokladá, aby údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, veriteľ overil, resp. dlžník objektívne podložil (podporne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019).

39. Žalobca nepreukázal, žeby prihliadal na údaje z akejkoľvek príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Neuniesol teda dôkazné bremeno na preukázanie splnenia svojej povinnosti. Aby súd mohol v súdnom konaní konštatovať riadne splnenie povinností podľa § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch, je potrebné predložiť mu konkrétny dôkaz (výstup) preukazujúci to, ako, kedy a s akým konkrétnym výsledkom malo byť také preverenie dlžníka v príslušných registroch a databázach veriteľom vykonané, čo sa v tu súdnej veci nestalo. Súd preto vzhľadom na všetko uvedené má za to, že došlo k hrubému porušeniu povinnosti veriteľa zistiť konkrétnu výšku príjmov a nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa. Odborná starostlivosť navyše predpokladá, aby údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, veriteľ overil, resp. dlžník objektívne podložil (podporne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019).

40. Vzhľadom na nepreukázanie daných skutočností súd uzavrel, že veriteľ nezohľadňoval, neposúdil a nepreveril reálne príjmovú a výdavkovú zložku žalovanej, pokiaľ ide o ekonomický status žalovanej. Nejedná sa preto o konanie s odbornou starostlivosťou v prípade, ak veriteľ si tieto rozhodujúce skutočnosti vôbec nezistil a neoveril. Bez zohľadnenia príjmov a rovnako aj výdavkov podľa názoru súdu veriteľ nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno- ekonomickú situáciu žalovanej. Iba ich vzájomným porovnaním je možné vyhodnotiť, či

-10-

4Csp/4/2022

spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky. Skúmanie bonity žalovanej zo strany veriteľa je potrebné považovať za úplne formalistické (podporne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.12Co/136/2019). Opak žalobca nepreukázal.

41. Súd sa v plnom rozsahu stotožňuje aj so závermi vyslovenými Krajským súdom v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016 v zmysle ktorých: „Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona - Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu beztoho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznatel'ný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať §3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke.“

42. Súd dáva do pozornosti aj článok 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého členské štáty by mali prijať vhodne opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení

týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali

úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14.6.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

43. Aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ jasne vyplýva povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. proti GK) podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť

-11-

4Csp/4/2022

preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

44. Záver súdu vo vzťahu k nutnosti riadneho preukázania skúmania bonity spotrebiteľa a čo toto v sebe musí obnášať nemôže byť pre žalobcu nijako nový, či prekvapivý. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn.10Csp/62/2019 zo dňa 20.02.2020 alebo na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn.5Co/107/2019 zo dňa 13.02.2020, ktoré žalobcovi musia byť známe, keďže sa týkajú práve jeho a obdobných úverových zmlúv a rovnako porušenia povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa.

45. Súd v tejto súvislosti poukazuje tiež napr. na aktuálny rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.19Co/130/2019 zo dňa 27.02.2020. V ňom krajský súd okrem iného uviedol, cit. „Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom žalobca pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.“

46. Súd na podporu svojich záverov poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn.3Co/153/2019 týkajúci sa rovnako porušenia povinnosti skúmať náležite bonitu spotrebiteľa. Podľa záverov krajského súdu (viď bod 17 odôvodnenia rozsudku) „je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovaného hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaný výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov“.

47. Súd v tu prejednávanej veci dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovanej v zmysle § 11 ods. 2 vety druhej zákona č. 129/2010 Z.z. v kontexte s § 7 ods.1 citovaného zákona, čo spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

48. Navyše medzi náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých nedodržanie má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru patrí v zmysle § 9 ods.2 písm. i) a k) ZoSÚ aj uvedenie úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a ročnej percentuálnej miery nákladov. Vychádzajúc z obsahu žalobcom predloženej úverovej zmluvy súd konštatuje, že uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere správne uvedenie týchto náležitostí neobsahuje. Čo sa týka RPMN, v zmluve síce je uvedený údaj o RPMN (18,05 %), avšak parametrom úveru uvedeným v zmluve (pri dátume poskytnutia a čerpania 06.06.2017, výške 811,98 eur, počte splátok 34 s výškou 30,-eur pri celkovo splatnej sume 1.020,-eur s prvou splátkou splatnou dňa

-12-

4Csp/4/2022

20.07.2017) tu v skutočnosti zodpovedá RPMN 16,35 %, pričom ako výška ročnej úrokovej sadzby je tam uvedená hodnota 18,05 %, teda vyššia ako RPMN, a tak je zrejme, že nesprávne je uvedený buď údaj o RPMN alebo o ročnej úrokovej sadzbe, keďže tá logicky nemôže byť vyššia ako RPMN. Keďže dané údaje nie sú uvedené v správnej, požiadavke zákona zodpovedajúcej výške, nemožno na ne prihliadnuť a hľadá sa na ne ako keby tam neboli uvedené vôbec (k tomu podporne pozri napr. aktuálny rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.12.2017 sp.zn.10Co/27/2017, najmä body 36 a 37 jeho odôvodnenia). Paragraf 9 zákona o spotrebiteľských úveroch je uvedený pod názvom- informácie a práva týkajúce sa zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Jeho účelom teda je spotrebiteľa informovať o reálnych, skutočnosti zodpovedajúcich parametroch úveru a jeho právach. To že tam nestačí uviesť akýkoľvek údaj, aby požiadavka zákona bola formálne naplnená, ale korektný, pravdivý údaj je zrejme aj z toho, že zákon jednotlivé údaje jasne a konkrétne špecifikuje a definuje v § 2 - vymedzenie pojmov, pričom aj z § 4 zákona - poskytovanie informácií pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že aby účel a požiadavka zákona bola naplnená, musí ísť o pravdivé a úplné informovanie spotrebiteľa. Koniec koncov, úplne jasne a výslovne to potvrdzuje priamo zákon, nakoľko v zmysle § 11 ods.1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch je úver bezúročný a bez poplatkov ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa

49. Ako už bolo uvedené, absencia náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s) z) a aa) znamená, že je tu ďalší dôvod, pre ktorý sa žalovanej poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Znamená to, že žalovaná mala veriteľovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 811,98 eur. Žalovaná v konaní nijako nespochybnila, že vyplatená bola jej suma 811,98 eur a vzhľadom na to, že jednalo sa o viazaný úver na kúpu tovaru, a časť úveru aj vrátila, niet pochyb že úver bol jej vyplatený. V priebehu konania neboli zistené žiadne skutočnosti spochybňujúce tvrdenia žalobcu, že na nároky z úverovej zmluvy žalovaná doposiaľ uhradila iba sumu 600,-eur. Súd preto mal za preukázaný vznik nároku veriteľa na úhradu úverovej istiny vo výške 211,98 eur. Nakoľko Y. úverová banka, a.s., sa dňom X.X.XXXX stala právnym nástupcom spoločnosti M. O. P., a.s. na základe zlúčenia súd mal za preukázanú aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu na uplatnenie pohľadávky rovnajúcej sa výške nevrátenej úverovej istiny.

50. Vzhľadom na už uvedenú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru preto súd z požadovanej sumy 402,71 eur žalobcovi priznal len čistú nevrátenú úverovú istinu vo výške 211,98 eur a vo zvyšku žalobu zamietol.

51. Žalobca v žalobe uplatnil aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 402,71 eur od 27.07.2019 do zaplatenia.

52. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

53. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

54. Vykonávajúcim predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku

-13-

4Csp/4/2022

z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

55. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

56. Žalobca, vychádzajúc z tvrdení v žalobe určil začiatok omeškania žalovaného od ktorého požadoval úrok z omeškania na deň 27.07.2019 na základe toho, že v dôsledku omeškania s úhradou jej záväzkov úver dňa 19.07.2019 po predchádzajúcom upozornení predžalobnou upomienkou zosplatnil.

57. Zosplatnenie tvrdené žalobcom však súd nemal za platné a preto naň neprihliadol. Nedôsledné skúmanie bonity dlžníka popísané vyššie tu totiž spôsobilo aj dôsledok vyplývajúci z § 11 ods. 2 vety prvej zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to ten, že nie je možné úver predčasne zosplatniť. Právny úkon žalobcu o zosplatnení je preto v rozpore s týmto ustanovením a preto podľa § 39 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatný. Súd len pre úplnosť dodáva, že žalobca síce predložil súdu upozornenie- „predžalobnú upomienku“ zo dňa 26.05.2019 s dokladom o doručovaní na dôkaz upozornenia žalovanej na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a tiež oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 21.07.2019, no nepredložil žiaden dôkaz o tom, že toto oznámenie žalovanej skutočne odoslal, resp. doručil do sféry dispozície. Žalobca teda nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by bolo preukázané, žeby skutočne doručil oznámenie žalovanej, že vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a vyzval ju k úhrade zosplatnenej sumy úveru a kedy sa tak malo stať. Uvedené bolo potrebné preto, lebo bez preukázaného doručenia takéhoto oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a výzvy k úhrade zostatku úveru žalovaná nemohla o ňom vedieť a poznať výšku veriteľom vyčísleného celého zostatku úveru ktorý sa od nej žiada, preto sa s jeho plnením nemohla dostať ani do omeškania. Z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ vyplýva, že pre účinné zosplatnenie sa vyžaduje: 1/ existencia omeškania dlžníka so splácaním úveru dlhšia ako 3 mesiace, 2/ upozornenie dlžníka veriteľom na možnosť zosplatnenia úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní pred zosplatnením, 3/ doručenie oznámenia o zosplatnení úveru dlžníkovi, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne. Žalobca nepreukázal, že by žalovanej doručil predložené oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 21.07.2019, pričom účinky tohto úkonu nastávajú až dorúčením (§ 45 ods. 1 OZ). Podporne viď napr. rozsudok Okresného súdu Levice sp.zn. 7Csp/140/2020 alebo Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn.13Csp/7/2020.

58. Žalobca nežiadal úrok z omeškania z jednotlivých splátok odo dňa nasledujúceho po dni ich splatnosti, ale žiadal úrok z omeškania až odo dňa nasledujúceho po dni keď v zmysle jeho názoru vznikla žalovanej povinnosť zaplatiť celú dlžnú sumu jednorázovo, čo súd vzhľadom na dispozičný princíp nemohol prekročiť a preto úrok z omeškania priznal až odo dňa nasledujúceho po dni skutočnej splatnosti celého dlhu, t.j. po dni splatnosti poslednej splátky bezúročného úveru. Vzhľadom k tomu, že úver súd považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalovaná mala na tento úver zaplatiť veriteľovi len sumu poskytnutej istiny vo výške 811,98 eur. Keďže nepochybne šlo o úver, ktorý sa mal splácať v mesačných splátkach od 20.07.2017 a výška mesačnej splátky bola jednoznačne a zrozumiteľne v zmluve dohodnutá v sume 30,-eur, potom žalovaná úver (len vo výške reálne jej poskytnutej úverovej istiny) mala

-14-

4Csp/4/2022

v skutočnosti splatiť v 28 splátkach (811,98 eur : 30 eur) a teda poslednú splátku by hradila po 28 mesiacoch v mesiaci október 2019, konkrétne 20.10.2019. Keďže sa tak nestalo, dňa 21.10.2019 žalovaná už bola preukázateľne v omeškaní so zaplacením nevráteného zostatku úverovej istiny, preto súd úrok z omeškania priznal až od tohto dňa. Preto vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná odo dňa 21.10.2019 preukázateľne bola v omeškaní so zaplacením nevrátenej úverovej istiny vo výške 211,98 eur a jej omeškanie trvá, uložil jej súd spolu so sumou 211,98 eur zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 211,98 eur od 21.10.2019 do zaplatenia. Nakoľko súd z dôvodov už uvedených uzavrel, že na ostatné uplatňované nároky žalobcovi nárok nevznikol, s ich zaplacením sa žalovaná nemohla dostať ani do omeškania, preto v časti úroku z omeškania požadovaného zo sumy prevyšujúcej sumu nevrátenej úverovej istiny súd žalobu zamietol a z už uvedených dôvodov zamietol ju aj čo do požadovaného úroku z omeškania za dobu pred 21.10.2019.

59. Súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu v lehote stanovenej v § 232 ods.3 veta prvá CSP, t.j. v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku, keďže na určenie dlhšej lehoty na zaplatenie, či na povolenie splácať ju v splátkach nebol do dňa vyhlásenia rozsudku podaný návrh. Žalovanej bola žaloba riadne doručená ešte dňa 25.03.2022, tá napriek výslovnej výzve súdu na vyjadrenie sa k nej nijako na ňu nereagovala, nevyjadrila sa ani k samotnému nároku, ani k jeho splatnosti. Preto nebol dôvod na určenie inej ako základnej zákonnej trojdňovej lehoty na plnenie dlhu, na úhradu ktorého žalovaná navyše od 19.09.2018, teda viac ako 3 roky neuhradila absolútne nič. Uvedené žalovanej nebráni, aby sa v prípade, že by prisúdenú sumu chcela splácať v splátkach, obrátila s takouto žiadosťou priamo na žalobcu.

60. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.2 CSP. Vo vzťahu k pôvodne uplatnenému nároku výsledok konania je taký, že žalobe bolo sčasti vyhovené, sčasti bola zamietnutá, tak žalobca ako i žalovaná boli teda v časti úspešní, v časti neúspešní, pričom pomer ich úspechu a neúspechu je cca pol na pol. Vzhľadom na uvedené súd v zmysle § 255 ods. 2 CSP rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

61. Pri výpočte pomeru úspechu strán vo veci pre účel rozhodnutia o trovách konania súd za základ na jeho určenie vzal tak žalovanú pohľadávku - istinu, ako aj žalované príslušenstvo pohľadávky- úrok z omeškania (v tejto súvislosti vid' napr. Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27.4.2004 sp.zn.1MCdo 1/2004, Zbierka Stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky SR 4/2005 alebo uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn.6Co/227/2011). Súd sa plne stotožňuje s právnym názorom prezentovaným aj vo vyššie uvedených rozhodnutiach vyšších súdov, v zmysle ktorého procesný úspech žalobcu v časti týkajúcej sa celej žalovanej pohľadávky a jeho neúspech iba v príslušenstve žalovanej pohľadávky (v úrokoch z omeškania) nemožno v odôvodnených prípadoch (pri rozhodovaní o náhrade trov konania) považovať za „neúspech v pomerne nepatnej časti“, ale za „čiasočný úspech" (citované z Rozsudku Najvyššieho súdu SR z 27.4.2004 sp.zn.1MCdo 1/2004, Zbierka Stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky SR 4/2005).

62. Pre úplnosť je treba uviesť, že i keď vyššie spomenuté súdne rozhodnutia vychádzajú z procesnej právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom súdnom poriadku, sú stále plne aktuálne a použiteľné aj na rozhodnutie o trovách konania v režime nového Civilného sporového poriadku. K tomu podporne pozri napr. Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku- Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarčinová, S., Bajánková, J., Tomašovič,
-15- 4Csp/4/2022

M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 926 s, cit. "Nepatrný neúspech Civilný sporový poriadok aktuálne nepozná, zohľadňuje sa teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky".

63. Podporne v súvislosti s vyššie uvedeným záverom súd poukazuje tiež na uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky I.ÚS 56/2017-12 (už v súvislosti s výpočtom pomeru úspechu a neúspechu strán podľa aktuálneho Civilného sporového poriadku) alebo I.ÚS 31/2014-9. Súd v súvislosti s názorom, že aj neúspech len v časti príslušenstva pohľadávky je nutné považovať za čiasočný neúspech a zohľadniť ho pri rozhodovaní o trovách konania dáva do pozornosti tiež rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn.16Co/18/2017 resp. 4Co/114/2017.

64. V danom prípade žalovaná istina s príslušenstvom kapitalizovaným ku dňu vyhlásenia rozsudku (§ 217 ods.1 veta prvá CSP) činí 458,15 eur (402,71 eur ako v petite žaloby žiadaná istina +55,44 eur ako ku dňu vyhlásenia rozsudku vypočítaný úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 402,71 eur od 27.07.2019).

65. Úspech žalobcu reprezentovaný prisúdenou sumou 211,98 eur s úrokom z omeškania kapitalizovaným ku dňu vyhlásenia rozsudku (§ 217 ods.1 veta prvá CSP) činí 238,66 eur (211,98 eur ako prisúdená istina + 26,68 eur ako ku dňu vyhlásenia rozsudku vypočítaný úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 211,98 eur od 21.10.2019).

66. Žalobca tak bol vo veci úspešný v rozsahu 52,09 %, žalovaná bola vo veci úspešná v rozsahu 47,91 %.

67. Vzhľadom na uvedené súd v zmysle § 255 ods. 2 CSP rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Svidník.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah , v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

-16-

4Csp/4/2022

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.